

have Lov til at fornøie sig. Dette var blot et lille Exempel, jeg vilde fremdrage. Men det er netop Sagen, at de høiere Samsunds-klasser have saa ondt ved at forstaa, at de gjøre stort Gavn ved at lade Valgretten blive uvidet; det have de saa ondt ved at forstaa i deres faderlige Omsorg for de mindre bemidlede Klasser, idet de tro, at de forstaa det langt bedre, end Tilfældet er, og det er netop det Uheldige. Folk elske Frihed og ønske at komme til deres Ret. Vi vilde forebygge mange Ting, naar vi kunde komme disse berettigede Fordringer i Forløbet, som komme fra de mindre bemidlede Klasser i Samsundet, og jeg skulde derfor meget ønske, at dette Lovforslag blev vedtaget. Naar det ærede Medlem troede, at det gik altfor vidt, saa kan jeg ikke se det; jeg synes, at det er saa moderat i sine Fordringer, som det kan være. Det ærede Medlem fra Bornholm mente jo ogsaa, at det ikke gik vidt nok, og det lod jo til, at, hvis det var gaaet meget videre, vilde han være gaaet med. Men det er kun almindelige Talemaader, der saaledes bruges; da man ikke vil Friheden og ikke vil fremad, saa kommer man med Eligt. Men hvis dette virkelig var hans Alvor, saa skulde han være gaaet med her, han vilde da have vist, at han havde Hjerte i Livet, hvad han berømmer sig saa stærkt af; men naar han nu kaster det, der her hydes, fra sig, saa kan jeg ikke se Andet, end at han ikke har Ret i sine Udtalelser.

Chr. Pedersen: Det var nogle Bemærkninger, der fremkom fra det ærede Medlem for Ddense Amts 5te Valgkreds (S. M. Petersen), som give mig Anledning til at tage Ordet. Jeg er enig med det ærede Medlem i det Maal, han vil naa, naar han nævnte, at Oplysningen skulde trænge ned i de laveste Ghytter; dette vil jeg ogsaa gjerne have, men vi maa blive enige om Midlerne, hvordan vi skulde naa Maalet. Det ærede Medlem siger, at, naar den Dag kommer, da Oplysningen er trængt saaledes ind, saa er Liden kommen, da vi kunne indbringe et saadant Lovforslag og vedtage det, saa er det brugeligt, saa er det tjenligt, saa er det godt; men han vilde

holde fast paa det Bestaaende og forvare sig mod dette, fordi han var bange for bevægede Lider, som kunde komme med Storme, thi saa kunde et saadant Forslag være farligt. Deri er jeg meget enig med ham, thi frygter det ærede Medlem for saadanne stormfulde Lider, hvor der er Fare paa færde, saa mener jeg netop, at vi skulde vedtage Lovforslaget og arbejde paa at faae det ud i Livet. Er der virkelig saadanne farlige Partiledere, — ja, jeg veed ikke, det saa næsten ud, som om det var Oprørsstiftere, det ærede Medlem sigter til —, dersom vort Samsund skulde have Saadanne, som vilde fiske i rørt Vand, saa mener jeg netop, at vi bør søge at faae dette Lovforslag ud, thi vi kunne da fremtidig møde en saadan Partileder, naar han raaber til Mængden: I ere umyndige Maffiner, som man behandler, som man finder for godt, I ere fra øverst til nederst i vort Samsund ikke kjendte for at være Andet end slet og ret Maffiner til at slide og slæbe og arbejde, I ere kun Maffiner, som man kan styre, og Styrelsen i Smaat og Stort skal ske uden Eders Indflydelse — dersom Partilederne skulde tale saaledes, kan man da uden Frygt sige til dem: Det er Tant og Gjøgl, I føre frem, I ville føre Folk paa Glatis og kun afstedkomme Omvæltninger og Spektakler, men der er ingen Sandhed i det, I sige. Naar de træde frem og holde saadanne oprørske Tale, som jeg tænker mig, at de holde, saa vilde der være megen Sandhed deri, saalænge man har en Lov som den nu bestaaende; thi den Lov, som vi have, udelukker de Ubemidlede fra de kommunale Anliggender, og det er kun en meget liden Indflydelse, de kunne gjøre gjældende; saa er der noget Sandt deri, saa er det farligt. Altfaa det Bestaaende betragter jeg som meget farligt, hvis bevægede Lider skulde komme, og der kom en saadan Partileder, der vilde gjøre Dndt; men vedtage vi Forslaget, saa er noget af Brandstoffet taget bort, og saa kan en Omvæltning ikke saa let ske, som den ellers kunde blive sat igang. Jeg kan derfor ikke Andet end slutte mig til Lovforslaget, jeg anser det for glædeligt, at det atter er kommet frem, og jeg tror, at det skal og maa setre og gaa igjennem. Jeg kommer netop til at tænke